

NEWS

Supermarket, joka viljelee katolla

Rakennuksista, jotka kasvattavat itse myymänsä, ja näytöistä, jotka kertovat kiertokulusta.

18. syyskuuta 2026, Tobias Engl

Hyllyn keräsalaatti on kulkenut lyhyen matkan. Kolme kerrosta tavarahissillä, korjattu samana aamuna sen talon katolta, jossa sitä nyt myydään. Ei rekkaa, ei tukkua, ei yötä kylmävarastossa. Se, mikä tässä on, on korjattu tänään, muutama metri asiakkaiden päiden yläpuolella.

Ajatus on vanha, ja nyt siitä tulee käytäntöä. Supermarket kuluttaa tilaa, energiaa ja lämpöä, ja sen katolla on yleensä pelkkää soraa. Kun sinne rakennetaan kasvihuone, laskelma kääntyy pääläelleen. Kylmäkalusteiden hukkalämpö lämmittää kasvualustat. Katolta valuva sadevesi kastelee ne. Se, mikä ylhäällä kasvaa, on joka päivä tuoreena alhaalla hyllyssä ilman ainuttakaan kuljetuskilometriä.

Katolle ei jäädä. Kellarissa sienet kasvavat sisäänkäynnin kahvilan kahvinporoilla. Tähteet, jotka ennen päätyivät roskikseen, muuttuvat mullaksi, rehuksi ja uudeksi kasvuksi. Tällainen rakennus ei heitä aineita pois vaan antaa ne eteenpäin, kellarista katolle asti.

Tässä kohtaa näyttö astuu kuvaan – ja nimenomaan koristeen vastakohtana. Kiertokulku, jota kukaan ei näe, jää pelkäksi väitteeksi. ScreenWay tekee sen näkyväksi. Vihannesosaston yllä näyttö kertoo, mitä katolla korjattiin tänään, paljonko sitä on vielä jäljellä, mitä kasvihuoneessa parhaillaan kasvatetaan ja millainen siellä on ilmasto. Tiedot tulevat talosta itsestään

– kattoviljelmän antureista, kassasta, satopäiväkirjasta. ScreenWay ei rakenna kasvualustoja. Se yhdistää sen, mikä jo valmiiksi mittaa, ja muuntaa sen muotoon, jonka ihminen näkee ja ymmärtää ohi kulkiessaan.

Vielä tämä on poikkeus, muutama pilottikatto muutamassa kaupungissa. Mutta suunta on selvä. Tuoreudesta tulee jälleen paikallinen asia ja alkuperästä jotain, mihin ei tarvitse uskoa, koska sen näkee omin silmin metrin päässä salaatista. Supermarket, joka viljelee katollaan, myy lopulta muutakin kuin ruokaa. Se myy lyhyen matkan kasvupenkistä ostoskoriin – ja näyttää sen kerros kerrokselta.